

vsaj sedaj to storile, tega si mi ne obetamo, saj vemo, da so uradniki vsi zoper to in kakor slutimo, so tudi naše nemškutarske občine zoper to protestovale. Tem se bo gotovo, vsaj prej, kakor pohlevnim, pa pravičnim terjatvam Slovencev verjelo.

V očigled tacih razmer moramo naše može po občinskih in okrajnih zastopih opomniti, da je njih dolžnost, stopiti sedaj na noge, da nam dajo železnice, kar nam gre in česar se one ne morajo braniti, dokler jim še gre za lastne koristi.

Kako naj pripravljajo stariši otroke za šolo.

(Slovenskim starišem v poduk.)

(Konec.)

Kaj in koliko pa naj stariši otroke doma naučijo, prej, ko jih pripeljejo v šolo? Tudi tukaj se premnogokrat napačno ravna. Stariši namreč mislijo: več ko bodem mojega otroka doma naučil, boljše bo v šoli za njega in tudi za učitelja, kateremu se ne bo trebalo z mojim otrokom tako mučiti, kakor z drugimi, ki še ne znajo čisto nič. A ko bi stariši vedeli, kako malo hvaležen jim je včasih za ta trud v šoli učitelj! In zakaj neki to? To zato, ker je metoda (učba), po kateri so stariši otroka doma učili, kriva, napačna. S to krivo metodo pa stariši niso naučili otroka čisto nič, temveč so ga le zmotili. In tak otrok napravlja v šoli učitelju mnogo več težav, kakor drug, ki še ni knjige nikdar v rokah imel.

Nekateri otroci znajo, ko pridejo v šolo, uže po cele strani abecednika „dobro“ čitati. In kako še le pišejo in računijo! Celi „einmaleins“ uže znajo iz glave. Tako rečejo namreč stariši, ko pripeljejo otroka v šolo. A, če se hočeš prepričati, ali je temu v resnici tako, se prepričaj, da zna otrok v resnici po več strani abecednika prav dobro — iz glave, med tem, ko še črk ne pozna.

Pusti raje čitanje, saj tega se otrok v šoli tako igraje nauči, če ni uže preveč zabite glave. Uči ga raje, da se bo znal dobro pokrižati in „očenaš“ moliti, da ne bo v šoli, ko se mu reče, naj se lepo pokriža, po čelu vrtal in ob straneh obraza z roko krilil, namesto, da bi se lepo pokrižal.

V resnici je žalostno, da se morata učitelj in katehet v šoli več časa pečati s tem, česar naučiti bi bila prva dolžnost vsakih krščanskih starišev.

Ali tedaj mojega otroka ne smem prej, ko ga pošljem v šolo ničesar drugega učiti, kakor prekrizati se in „očenaš“ moliti? Na to vprašanje odgovorim ti: iz knjige čisto nič, drugače pa lahko mnogo. Razgovarjaj se s svojim otrokom, kadar koli utegneš in sicer mnogo, seveda le po otročje, to je o takih stvareh, katere

more otročji um zapopasti. Pripoveduj mu kratke pripovedke, uči ga primerne pesnice itd. Le na tak način se začnejo otrokove dušne moči razvijati, otrok se uči — misliti. Vadi svojega otroka tudi v računstvu. Da pa bo znal otrok kedaj dobro in hitro računati, tega ne dosežeš z mehničnim štetjem ali brojenjem od jedne do sto ali s tem, da ga učiš „einmaleins“ iz glave. Ravno to je napačno.

Otrok si mora vedeti število predstaviti. Vzami tedaj za prve vaje v računanju orehe, jabolke, fižol in druge jednake reči. — „Vidiš Nace, tukaj na mizi sta dve jabolki, če še sedaj jaz jedno pridenem, koliko jih je pa potem?“ Ali pa: „V žepu imam tri orehe, pa jednega iz žepa vzamem, koliko jih je še v žepu?“ — Otroka je dobro tudi po kaj majhnega poslati, n. pr. po žemljo, po šibice ter mu reči: „Za eno škatljico šibic moraš dati jeden krajcar: koliko pa bodeš moral dati za dve škatljici?“

Take in jednake vaje imajo večo vrednost, kakor če bi znal otrok celi veliki „einmaleins“ iz glave.

Konečno še izrečem prisrčno željo, naj bi vendar stariši učitelje pri njihovem težavnem delovanju vse boljše podpirali, kakor jih podpirajo, kajti skupno moramo delovati, skupno se truditi, če hočemo, da bodo iz naše mladine enkrat pobožni kristjani in dobri državljani. Naloga, mladino odgojevati, tedaj ni lahka, ker od odgoje odvisna je bodočnost, katera bo dobra, če bomo mladino dobro in slaba, če jo bodemo slabo odgojili. Trudimo se tedaj skupno, da bodemo lahko z mirno vestjo rekli: „Mladina je up in nada boljše bodočnosti.“

T. Godomerski.

Gospodarske stvari.

Drevo na meji.

Pod tem naslovom je „P. L.“ prinesel zelo podučljiv pravdosloven gospodarstven sestavek, ki ga tudi „Sl. G.“ svojim častitim bralcem priobčiti hoče, prepričan, da bode z njim marsikomu vstreženo.

Ne redkokrat zaznamujejo sadunosna ali pa tudi lesna drevesa mejo med raznimi posestvi in sicer tako, da stoji drevo na kakem koncu, kjer se več mejnih črt steka, ali pa tudi tako, da mejna črta čez dotično drevo pelja. Brez vsega ugovora so drevesa prav porabni mejni kazavci, ker se že od daleč vidijo, navadno dolgo trpijo in ker se ne dajo premekniti kakor kameni ali leseni nasadni mejnik ali mejaš; kolikor bi sosedom moralo biti prijetno, da imajo v drevesu čuvaja svojih mej, ki najlahkejše mejne prepire zaštrani, ravno tako je pa drevo na meji pogosto predmet pre-